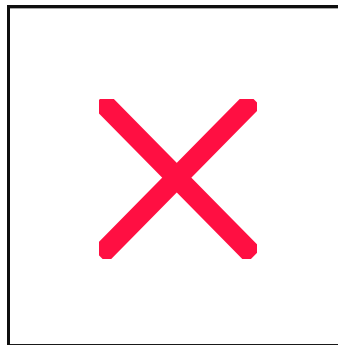

Ifjúságpolitikai koncepció

Martfű Város Önkormányzata

2004.

BEVEZETŐ

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 2002. 06. 21-én fogadta el Jász-Nagykun-Szolnok Megyében élő ifjúság helyzetéről az Ifjúságpolitikai Konceptiót, mely ajánlásokat fogalmazott meg a települési önkormányzatok részére.

Az ifjúság 2000 kutatás tanulmánya országos szinten elemezte a fiatalok helyzetét. Mindkét anyag megállapította, hogy a számos területen jelentkező kedvezőtlen társadalmi folyamatok az ifjúságra is kihatnak, így:

- a társadalom alapvető közössége, a család szerepe elbizonytalanodott,
- az ifjúsági szervezetek, közösségek, a fiatalság kis részét érik csak el, bár sok fiatalban megfogalmazódik a közösségekben való részvételi igény,
- növekvő méretű a dohányzás, az alkoholfogyasztás, s már megyénkben de Martfű városban is számolni kell a kábítószer-fogyasztással,
- a középiskolások többsége számára ismeretlenek a jogaikat és a kötelezettségeiket tartalmazó, az állampolgári illetve diákjogok gyakorlásához szükséges dokumentumok.

Az ifjúságpolitika a fiatalokra, mint a változások hordozóira, a jövő valódi erőforrásaira tekint, és arra kell, hogy koncentrálja forrásait, intézményeit, hogy felkészülhessenek a változásokra, az ezekkel kapcsolatos egyéni és közösségi felelősségvállalásra. A közelmúlt történései a szerepek átrendeződésének történelme. Az ifjúsági korosztály az egyik legérzékenyebb és legérintettebb – sok tekintetben kárvallott rétege az átalakulásoknak.

Az ifjúság rendkívül heterogén, erősen polarizált, speciális jellemzőkkel bíró réteg.

Életminőségét a kor, az élethelyzet, a tanulás, a munkaerő-piaci részvétel, a családi háttér, a szakma megszerzésének lehetőségei befolyásolják.

Ifjúságpolitikára azért van szükség – sok egyéb ok mellett -, hogy a helyi ifjúság társadalommal szembeni igényei érvényesülhessenek, szükségleteik kielégüljenek.

Nagyon fontos, hogy az ifjúsági és az ifjúságot segítő civil szervezetek megerősödjenek, rendszeres segítséget kapjanak mind az önkormányzattól, mind annak intézményeitől.

Szükségszerű, hogy minél több kortárssegítő kapcsolódjon be a helyi ifjúsági életbe, jelentősen növekednie kell a felnőtt segítők számának is.

E koncepció elkészítésénél arra törekszünk, hogy legyen egy a fiatalokkal kialakított rendszerezett elképzelés arra vonatkozóan, hogy a városunkban élő ifjak csak a rájuk jellemző élethelyzeteihez hogyan viszonyuljunk, szerepüket a város közéletében hogyan határozzuk meg.

Mindannyiunknak komolyan kell venni azt a már igen elcsépelet nagyon közhelynek számító megállapítást, miszerint ők a jövő, és azt, hogy a mi jövőnket, hogyan alakítják, rajtuk múlik. Ezért mi vagyunk a felelősek.

Napjainkban egyre jobban ki vagyunk szolgáltatva a szélsőséges politikai nézetek, cselekedetek elterjedésének, ha nem veszünk tudomást problémáikról, igényeiről, könnyen befolyásolhatják őket olyanok, akik nem biztos, hogy a legjobb irányba viszik őket.

Feladatunk, hogy településünk olyan egészséges működésű legyen, hogy az itt élők születésüktől kezdve magukénak érezhessék, otthonuk legyen, felelősek legyenek érte. Hiszen fiataljainknak felkészült magyar és európai állampolgárokká kell válniuk.

A helyi ifjúságpolitikai koncepció előkészítése során, személyes találkozókra ismertük meg a helyi fiatalok véleményét jelenlegi helyzetükről, és elvárásaikat, elképzeléseiket jövőjükkel kapcsolatban.

Az adatgyűjtést kiegészítettük kérdőíves megkereséssel is, s a kapott információk alapján súlyoztuk a helyzetelemző és a feladat meghatározó fejezetek rangsorolását.

Általános helyzetelemzés

Demográfiai adatok

A '90-es évek közepétől megyénkben is folytatódtak a kedvezőtlen népesedési tendenciák. Visszaesett a születésszám, igen magas és lényegében stagnáló a halálozás. Kedvezőtlenül változott a megye népességének korcsoport szerinti összetétele is, hiszen folytatódott az elöregedési folyamat.

A 14 év alatti korosztály száma is csökkenést mutat, és ez a megye minden kistérségére igaz.

Martfű város állandó népessége – a 2001. évi népszámlálás időpontjában bejelentett lakóhellyel rendelkezők száma – 7.411 fő volt.

A lakónépesség száma 7.261 fő, mely a népszámlálás eszmei időpontjában az összeírás helyén életvitelszerűen élők számát jelenti.

2004. január 1-én ez az adat a következő módon alakult:

Az 1990-ig történő folyamatos népességszám emelkedése a város dinamikus fejlődésének, a településen található munkalehetőségeknek, a Martfűn letelepedni szándékozók részére biztosított megfelelő lakhatási, oktatási, kulturális, egészségügyi ellátásnak volt köszönhető.

A rendszerváltást követő időszak gazdasági változásai, a munkahelyek számának folyamatos csökkenése, a lakhatási feltételek szűkülése az állandó népesség növekedésének megállását, a lakónépesség csökkenését vonta maga után.

A kedvezőtlen tendenciák ellenére azonban Martfű helyzete még mindig kedvezőbb az országos és megyei helyzetenél.

A lakónépesség és a nappali népesség számát – a 2001. évi népszámlálás adatai alapján – az alábbi táblázatok szemléltetik:

Lakónépesség				Más településről jár be dolgozni tanulni	Nappali népesség összesen
Összesen	Nem dolgozik Nem tanul	Helyben dolgozik Helyben tanul	Más településen dolgozik, tanul		
7261	3052	3037	1172	1732	7821

Helyben lakó foglalkoztatott			Más településről jár be dolgozni	Helyben foglalkoztatott együtt	Helyben lakó tanuló			Más településről jár be tanulni	Helyben együtt tanuló
Együtt	Helyben dolgozik	Más településen dolgozik, (eljáró)			Együtt	Helyben tanul	Más településen tanul		
2884	2053	831	1499	3552	1325	984	341	233	1217

Fenti mutatók jól érzékeltetik a város térségi szervező funkcióját mind a foglalkoztatás, mind pedig az oktatás területén.

A népszaporodási mutatók viszonylag kedvezőtlen helyzetet mutatnak, főként az 1990-2001. közötti időszakban.

Ugyan a természetes szaporodás (az élveszületések és halálozások számának különbözete +/-) évtizedes átlaga lényegesen kedvezőbb városunkban, mint a megyében, de a vándorlási különbözet (a tényleges és természetes szaporodás, fogyás) 1980-89., valamint 1990-2001. között is negatív előjelű.

A város fontosabb népszaporodási mutatói (fő)

	Természetes szaporodás, fogyás +/-	Élveszületés	Halálozás	Vándorlási különbözet	Lakónépesség az időszak végén
1970-1979	866	1167	301	774	6787
1980-1989	624	1075	451	-7	7404
1990-2001	167	862	695	-310	7261

A népszaporodás martfői és megyei adatai (%-ban)

	Természetes szaporodás, fogyás +/-	Élveszületés	Halálozás	Vándorlási különbözet
Jász-Nagykun-Szolnok				
1970-1979	4,2	16,7	12,6	-2,4
1980-1989	-0,6	13,0	13,6	-3,9
1990-2001	-3,4	12,4	15,8	1,1
Martfű				
1970-1979	16,8	22,6	5,8	15,0
1980-1989	9,1	15,8	6,6	-0,1
1990-2001	2,2	11,6	9,4	-4,2

Vándorlási adatok

Belföldi vándorlás – /1991-2001/

Év	Vándorlás Martfűre	Vándorlás Martfűről	Vándorlási különbözet
1991.	390	340	+50
1992.	398	334	+64
1993.	310	375	-65
1994.	295	273	+22
1995.	424	435	-11
1996.	424	431	-7
1997.	378	451	-73
1998.	360	397	-37
1999.	333	345	-12
2000.	300	422	-122
2001.	263	311	-48

A Martfűről a megye településeire elvándorlók kétharmada Szolnokra és a környező településekre (Tiszaföldvár, Rákócziújfalú, Rákóczi falva, Kengyel) költöznek. Ennek okát az ingatlanárakban kereshetjük, hiszen városunkban a lakásárak közelítenek a megyeszékhely áraihoz.

Sokan vásárolnak lakást a környező településeken, mivel jóval olcsóbbak, mint Martfűn, akik pedig Szolnokon dolgoznak, inkább oda költöznek, hogy ne kelljen ingáznuk.

A vándorlás a 15-29 éves korosztályra jellemző leginkább. A városból elvándorlók 56,8 %-a ezen korosztályból kerül ki.

A lakónépesség száma nem és korcsoport szerint a népszámlálási adatok alapján:

Nem	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Férfi	149	232	259	255	277	260	267	257	250
Nő	145	193	264	252	255	238	279	268	288
Össz.	294	425	523	507	532	498	546	525	538

Nem	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-	Össz.
Férfi	293	243	198	200	136	92	75	18	20	3481
Nő	315	276	256	254	177	160	85	38	37	3780
Össz.	608	519	454	454	313	252	160	56	57	7261

Összegzés:

Martfű város a kistérségben centrumszerepet tölt be, melynek megtartása és erősítése fontos feladata az önkormányzatnak.

A település magas színvonalú infrastruktúrája, dinamikus fejlődése megfelelő motivációt jelent az itt letelepedni szándékozók számára.

De vannak kedvezőtlen trendek is:

- A demográfiai adatok a város lakónépességének lassú csökkenését mutatják,
- A természetes szaporodás évek óta negatív előjelű /magasabb a halálozások száma, mint az élveszületések száma/,
- A vándorlási adatok a fiatal korosztály elvándorlását mutatják,
- A városban található munkahelyek a fiatalabb, képzett korosztály számára nem nyújtanak egzisztenciát és megfelelő jövedelmi viszonyokat, így elvándorlásukkal hosszabb távon a népesség öregedése prognosztizálható.
- A családszerkezetre egyre inkább jellemző az egyszemélyes háztartás, valamint az egyszülős gyermekes családok száma.
- Meghosszabbodott az ifjúsági életszakasz, a fiatalok körében terjedőben vannak az alternatív együttélési formák, köztük az élettársi kapcsolat.

- Az ifjúkorban megszerzett végzettség nemcsak a gyermekvállalási kedvet, hanem a fiatalok munkaerő-piaci helyzetét és további életkörülményeinek alakulását is jelentősen befolyásolja.

Egészségügyi helyzet:

Országos tendencia, hogy folyamatosan romlik a lakosság egészségi állapota. A születéskor várható élettartam messze elmarad az Európai Unió átlagától, de alacsonyabb a környező közép-kelet-európai országok ide vonatkozó adatainál is. Az Országos Tisztai Főorvosi Hivatal megállapításai szerint a fiatalok egészségi állapota évek óta és folyamatosan romlik, egyes betegségek, elváltozások aránya évről évre növekszik (például: asztma előfordulása a 17 évesek körében 1,7 ezrelék volt, ma ezer 17 éves között 10 asztmás).

Az ifjúság helyzetéről szóló tanulmány szerint szoros összefüggés van a dohányzás és az alkoholfogyasztás gyakorisága és a kábítószer-fogyasztás között. Az ifjúság kellő információval rendelkezik a drogokról, de veszélyességét nem értékeli nagyságának megfelelően.

Martfűn az egészségügyi alapellátásokat három felnőtt háziorvosi, kettő gyermekorvosi, kettő fogorvosi és egy védőnői szolgálat biztosítja. Az önkormányzat saját foglalkozás-egészségügyi szolgálatot működtet, elsősorban saját dolgozói, de a városban működő vállalkozások számára is. A háziorvosi praxisokban minden állás betöltött, orvos váltás 10 éven belül nem volt.

Két fogorvosi praxis végzi a fogászati alapellátást. Mindkét fogorvos ellát iskolaegészségügyi feladatokat is. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

A gyermekek egészségügyi ellátását két szakorvosi vizsgával rendelkező orvos látja el. Mindkettőjük munkáját szakképzett ápolónő segíti. Munkájuk legjelentősebb részét az újszülött látogatás, a csecsemő-tanácsadás, az óvodai szűrővizsgálatok és iskolaorvosi feladatok képezik.

A védőnők aktívan részt vesznek az óvodai, iskolai egészségügyi feladatok ellátásában. Előkészítik a szűrővizsgálatokat, önálló felvilágosító, tanácsadó feladatot is ellátnak.

A gyermekorvosok a korosztályi sajátosságokhoz alkalmazkodva rendszeresen végzik az életkorhoz kötött szűrővizsgálatokat:

- óvodai szűrés évente kétszer van
- iskolaorvosi ellátás keretében első, harmadik és hetedik osztályban végeznek szűrővizsgálatot,
- rendszeres – a testneveléshez, és sportversenyekhez kötődő – egészségügyi ellenőrzés az általános és középiskolában is.

A városi Egészségügyi Központban 6. éve működik fizioterápiás kezelő. Működését az önkormányzat önerőből finanszírozza. A fizioterápiás kezeléseket a lakosság jelentős része igényli, mivel kiemelten sok a mozgásszervi megbetegedés a városunkban.

A lakosság régi vágya vált valóra a vérvételi hely biztosításával. Hetente két alkalommal hétfőn és pénteken lehet vérvizsgálatra jelentkezni Martfűn az Egészségügyi Központban. Az itt levett vért Szolnokon a Hetényi Géza Kórház laboratóriumában vizsgálják. E szolgáltatás által a lakosoknak nem kell a megyeszékhelyre utazniuk.

Városunkban összevont központi ügyeleti ellátás működik 16 órától reggel 7 óráig. Gyakorlatilag a rendelési idő befejezésétől folyamatos sürgősségi ellátást talál a lakosság másnap reggelig.

Az ügyelet sokszor kiszolgál nem martfűi betegeket is, mivel a környék lakossága tudja, itt biztosan ellátást talál.

A helyi mentőszolgálat nagy segítséget jelent a helyi betegellátásban, a sürgősségi ellátásban, így a beteg sokszor 20-25 perc alatt kórházba kerül.

A fiatalok kérdőíves megkérdezése során megállapítható, hogy elégedettek a városban számukra biztosított egészségügyi ellátással, fontosnak tartják annak megőrzését és továbbfejlesztését. Különösen fontosnak tartják a jó egészségügyi ellátást gyermekeik, szüleik biztonsága érdekében.

Munkavállalás, munkanélküliség

Városunk munkaerő-piaci helyzetét középtávra visszatekintve számos tényező befolyásolta. Korábban a legjelentősebb foglalkoztató a Tisza Cipőgyár lényegesen átalakult, foglalkoztatási szerepe jelentős mértékben lecsökkent, ami igen kedvezőtlenül hatott az itt élők életszínvonalára. Jelentősen visszaesett a mezőgazdasági foglalkoztatás is és folyamatosan csökkenő tendenciájú a növényolaj-gyártásban és a sörgyártásban foglalkoztatottak száma. A megalakult kisebb gazdasági vállalkozások nem tudták pótolni a kieső munkaerő foglalkoztatást. A KSH adatai szerint a gazdaságilag aktív keresők száma jelenleg 3.420 fő. A város közvetlen környezetéhez viszonyítottan kedvezőbb munkaerő-piaci képet mutat a munkanélküliségi ráta 11-12% között mozog.

Különösen nehéz a tanulmányaikat befejező és munkát kereső pályakezdő fiatalok helyzete, hiszen számukra a munka világába való bekerülés jelenti a legnagyobb problémát. Bár korszerű ismeretekkel rendelkeznek, rugalmasak, könnyen alkalmazkodnak, de nincs munkatapasztalatuk, ebből következően hátrányosabb helyzetbe vannak az állásokért folytatott versenyben.

1996-tól megszűnt a pályakezdő fiatalok segélyezése, új támogatási eszközök (foglalkoztatási támogatás, álláskeresési támogatás, átképzés stb.) kerültek bevezetésre és próbálják ösztönözni a pályakezdő fiatalok foglalkoztatását.

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer, szociálpolitika

A gyermekvédelem rendszere magában foglalja a pénzübeli, természetbeni és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat, szakellátásokat, valamint a gyámhatósági intézkedéseket. A gyermekvédelmi rendszer működtetése az állam és az önkormányzat közös feladata. Fő funkciója, hogy a gyermekeknek garantált ellátásokat biztosítson, elősegítse a családban történő nevelkedésüket, megelőzze illetve megszüntesse a veszélyeztetettséget, a családban jelentkező problémákat.

Városunkban biztosított a gyermekek bölcsődei elhelyezése, amely elsősorban az anya munkavállalását segíti, de sok esetben a család szociális helyzete is indokolja a gyermek bölcsődei ellátását. Városunkban az óvodai ellátás teljes körű. Az elmúlt években a gyermeklétszám jelentősen csökkent, és így aránylag kisebb létszámú csoportokban biztosított a kisgyermek óvodai nevelése, iskolára történő előkészítése. Az általános iskolás gyermekek körében biztosított az iskolai étkeztetés, a napközis ellátás, azonban az ellátást igénybe vevők száma csökkenő illetve stagnáló. Ennek oka a gyermeklétszám csökkenése mellett a családok anyagi helyzetének romlása lehet.

A városban minden közoktatási intézményben gyermek és ifjúságvédelmi felelős foglalkozik a gyermekvédelmi esetekkel, kapcsolatot tart a szülőkkel. A Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat a megelőzés és a veszélyeztetett helyzet megszüntetése érdekében jelzőrendszert működtet, így vélhetően majdnem teljes körűen az illetékes szakemberek tudnak segítséget nyújtani a problémás esetekben.

A családtámogatási rendszer másik lényeges csoportja a pénzübeli támogatások, amelyek a családokat szociális helyzetüktől függően illetve gyermekeik körülményei alapján illetik meg. Ezek között kiemelkedő szerepet tölt be az önkormányzat által megállapított és folyósított rendszeres gyermekvédelmi támogatás, lakásfenntartási támogatás, szociális ösztöndíj rendszer, átmeneti segélyezés. A városban élők szociális helyzetét jól mutatja, hogy a közel 2500 család közül 477 család volt jogosult 2003-ban lakásfenntartási támogatásra. Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban ugyanebben az évben 388 gyermek részesült, míg szociális ösztöndíjat 48 középiskolai illetve főiskolai hallgatónak folyósított az önkormányzat. A családok számára jelentős kedvezmény, hogy a három vagy többgyermekesek, a tartósan beteg gyermeket nevelők, a gyermeküket egyedül nevelők, valamint a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek számára biztosított az ingyenes tankönyvellátás illetve étkezési, térítési díjukhoz 50% kedvezmény. Az önkormányzat 2003-ban 470 főt részesített átmeneti segélyben, jelentős részük (280 fő) gyermekkorú.

A városi szociálpolitika minden itt élő számára igyekszik a legrászorultabb helyzetűeknek segítséget nyújtani. A jövőben még nagyobb figyelmet kíván fordítani a problémák megelőzésére, az esélyegyenlőség növelésére, annak érdekében, hogy minden tekintetben egy egészségesebb szemléletű fiatalság nevelődjön ki.

Lakáspolitikai

A fiatalok lakáshelyzete az elmúlt tíz évben romlott, hiszen jelentősebb lakásépítés nem történt, az ingatlanárak jelentősen emelkedtek. A fiatalok döntő része önjelölt képtelen lakástulajdonhoz jutni, legfeljebb családi segítséggel teheti ezt meg. A települések megtartó erejét nagymértékben meghatározza, hogy az ott élő fiatalok első lakáshoz jutását milyen módon segíti. Martfű város Képviselő testülete 2003. június 12-én fogadta el a város lakáskonceptióját, melyben az első lakáshoz jutók támogatási rendszerének főbb elveit is meghatározta.

Ennek lényege, hogy a jogosultsági feltételek ugyan szűkülnek, de a támogatás összege növekszik. Ennek értelmében új lakás vásárlása esetén 600.000,-Ft-ra, használt lakás vásárlása esetén 300.000,-Ft-ra emelkedik a támogatás összege, melyből a meglévő gyermekek után gyermekenként 50.000.-Ft, de legfeljebb 150.000.-Ft vissza nem térítendő támogatás nyújtható.

Jelenleg folyik magánvállalkozói befektetéssel és kivitelezésben egy 16 lakásos társasház építése, melyet reményeink szerint több új telepszerű többszintes lakás építkezés is követ majd a jövőben.

Alap- és középfokú nevelés és oktatás

Martfű városban az elmúlt években is teljes körű volt a 3-6 éves gyermekek óvodai ellátása. Valamennyi iskola előtt álló gyermek óvodai iskola-előkészítésben vesz részt, de eredményként könyvelhető el az is, hogy a hátrányos illetve veszélyeztetett helyzetben élő gyermekek három éves koruktól óvodába járnak. Az óvodáskorúak számának csökkenése miatt az elmúlt években csoportok megszüntetésére került sor és egy korábban óvoda épület óvodai célú igénybevétele is megszűnt (jelenleg megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásához nyújt lehetőséget). A város általános iskolai oktatása megfelelő tárgyi és személyi feltételek között történik. A csökkenő tanuló létszám és a gazdaságosabb működtetés indokolta, hogy a város két általános iskolája 2001-ben közös igazgatás alá került. Az országos tendenciával összhangban kedvezőbbé vált az egy osztályteremre és egy pedagógusra jutó tanulók száma. Megnőtt az idegen nyelv és a számítástechnika tanításának a szerepe. Sajnos a továbbiakban is a tanulói létszám csökkenése prognosztizálható (jelenleg 730 tanuló), így elkerülhetlenné válnak további intézkedések a gazdaságosabb működtetés érdekében.

A Damjanich János Szakképző Iskola és Gimnázium képzését tekintve előtérbe került a gimnáziumi oktatás. Az elmúlt években cipőipari szakképzést biztosító szakközépiskolai osztályok szinte alig indultak – érdeklődés hiánya miatt -, cipőipari szakképzésre is csak egy-egy évfolyamot tudott az intézmény évente indítani. A gimnáziumi oktatásban előtérbe került az idegen nyelv és számítógépes ismeretek oktatása, a 2004/2005 tanévtől kezdődően idegen nyelvet megalapozó nulladik évfolyam indítására is lehetőség lesz. A középiskola megfelelő személyi és tárgyi feltételek között működik, az iskola területén korszerűen kialakított tanműhely biztosítja a cipőgyártás gyakorlati oktatásának feltételeit. A középiskola a cipőipar nehéz helyzete miatt az elmúlt években folyamatos beiskolázási nehézségekkel küzd, a beiskolázás egyre inkább a gimnáziumi oktatásra koncentrálódik.

A középiskolában felnőtt képzés is folyik, szakmunkások illetve általános iskolai végzettségűek számára érettségit nyújtó esti képzés, valamint az Európai Unió elvárásainak is megfelelő ECDL számítógépes vizsgára felkészítő tanfolyamokon vesznek részt a felnőttek különböző korosztályai.

Bár az önkormányzat az elmúlt években is kiemelt figyelmet fordított az alap- és középfokú oktatási intézmények állagmegóvására, korszerűsítésére, az oktatás eszközeinek pótlására, jelentős elmaradásunk van az oktatás eszközeinek biztosításában, melynek pótlására a következő évben még nagyobb hangsúlyt kell fektetni.

A Képviselő-testület 2004. februári testületi ülésén fogadta el az oktatásra vonatkozóan az önkormányzat minőségirányítási programját, s ennek alapján jelenleg készítik az oktatási intézmények saját iskolai programjukat.

Sport

1999-ben felmérés készült a város testnevelési és sportéletének helyzetéről.

A felmérés tapasztalatai alapján készítette el sportkoncepcióját az önkormányzat testnevelési és sportfeladatairól, mely az 1999. novemberi testületi ülésen elfogadásra került. (A sportkoncepció melléklete jelen koncepciónak.)

A sportkoncepcióban az önkormányzat célul tűzte ki, hogy lehetőségeihez mérten biztosítani fogja a sporteredmények megőrzését, illetve továbbfejlesztését.

Sajnos az anyagi támogatás mértéke azóta jelentősen változott, így az akkori sportkoncepciót az év folyamán felül kell vizsgálni, és aktuális feltételekhez kell igazítani.

Ifjúsági közművelődés

Városi Művelődési Központ és Könyvtár

A közművelődés nélkülözhetetlen része a társadalmi, gazdasági fejlődésnek. Az egész életen át tartó művelődés a személyiségfejlesztés egyik fontos eszköze. A kulturális és közművelődési szolgáltatások helybeli biztosításáért az önkormányzat felelős, a helyi közművelődésben meghatározó szerepe van a városi művelődési központ és könyvtár tevékenységének.

Az intézmény feladata a lakosság széleskörű kulturális és szabadidős igényeinek kielégítése az óvodás kortól egészen a nyugdíjas korig.

Ennek egyik szelete az ifjúsági programok szervezése.

Cél, hogy minél több fiatal látogassa az intézményt, érezze ott jól magát, kapcsolódjon be a város kulturális életébe, igénye legyen a kulturált szórakozási lehetőségek által minél tartalmasabban eltölteni szabadidejét. Több mint 50 ezer kötetes, korszerű könyvtárban az elmúlt években számítógépek vásárlásával lehetővé vált az internet könyvtári igénybevétele. Kialakításra került a zeneterem, CD tár és ezzel is tovább bővült a könyvtári szolgáltatások köre. A könyvtár szolgáltatásait egyre több fiatal veszi igénybe.

A tanulmányaikat folytató diákok elégedetten nyilatkoznak a szakirodalom bőségével, melynek többségéhez hozzá tudnak férni. A nem elérhető könyvek beszerzését a könyvtárközi kölcsönzések segítik.

Jelenleg a legnépszerűbb szolgáltatás az Internet hozzáférés, melyet egyre többen vesznek igénybe.

A Művelődési Központban sokféle művészeti közösség, klub, tanfolyam áll rendelkezésükre, melybe bekapcsolódhatnak érdeklődési körüknek és tehetségük kibontakoztatásának megfelelően.

Színházi- és pódiumműsorok, koncertek, könnyű- és komolyzenei hangversenyek kínálata ad lehetőséget a művelődésre és szórakozásra. Mozi és filmklub-sorozat alkalmával tekinthetnek be a fiatalok a filmesztétika a mozgóképkultúra rejtelseibe. Számos kiállítás segíti és fejleszti esztétikai ismeretüket és segíti egyéni alkotómunkájuk kibontakoztatását. A hétfégi szabadidő eltöltését nagyban segítené egy saját ifjúsági közösségi tér kialakítása, melyet az intézmény jelenleg nem tud biztosítani.

Kulturális szokások

A koncepció készítése során reprezentatív felmérést készítettünk az ifjúság kulturális szokásairól. Az országos „Ifjúság 2000” kutatás eredményeivel összecsendően a felmérésünk is azt mutatta, hogy az egyes korcsoportok között lényeges különbségek vannak a kultúra fogyasztás tekintetében. Korosztályi összehasonlítás alapján a 10-19 éves korosztály nagyobb arányban használja a művelődési központ és könyvtár szolgáltatásait, mint a 25-29 éves korosztály.

A fiatalok leginkább barátaikkal, szüleikkel beszélgetnek, figyelemre méltó az a tény is, hogy nagyon sok időt töltenek tévénézéssel. A szabadidő eltöltésének helyszínei elsősorban vendéglő, diszkó, mozi stb.

A fiatalok gondolkodásmódja leginkább a korosztályi barátokéval egyezik meg, értékítéletük nagyrészt követi szüleik gondolkodásmódját. Számukra a legfontosabbak a biztonság, a barátság, a harmónia, a gazdasági értékek közül az anyagi biztonság, kreativitás, változatos élet. Városunkban leginkább az egészségügy szolgáltatásait tartják fontosnak, de fontos számukra az oktatás, a szociális ellátás, a kulturális és sport élet is.

Vallásosság

A megyében végzett ifjúságkutatás szerint a fiatalok többsége nem vallásos, nem követi a történelmi egyházak tanításait. Legtöbbjük a „vallásos vagyok a magam módján, kijelentéssel azonosult. Ennek a felmérésnek az eredménye igaz városunkra is. Martfűn több vallási közösség működik, közülük a legjellemzőbb a református és a katolikus egyház.

A Református egyház az ifjúság nevelése és támogatása terén elsősorban a társadalomba való elhelyezkedést próbálja segíteni, támogatni. Tanításában különös hangsúlyt kap a család, a családi élet. A fiatalokkal elsősorban hitoktatás keretén belül tud foglalkozni.

A Katolikus Egyházközség is kiemelt figyelmet fordít az ifjúság, a gyermekek nevelésére, hiszen alapvető fontosságú, hogy megismerkedjenek a keresztény világnézettel és erkölccsel. Ezt szolgálja hitoktatásuk. A hitoktatás mellett az úgynevezett ifjúsági hittanórán külön foglalkoznak a fiatalokkal, úgyszintén külön foglalkozásokon készítik fel őket a

házasságkötésre, családalapításra. A katolikus egyházközösség jelentős kulturális programot is szervez híveinek, köztük a fiataloknak. Orgonahangversenyek, kórusok, színművészek, orvosok, írók stb. voltak vendégeik az elmúlt években. Fontos céljuk, hogy a gyerekek, a fiatalok eljussanak hazánk és a környező országok jelentős kulturális emlékhelyeire, így ifjúsági találkozókra vesznek részt, zárandok utakat szerveznek, hogy az ifjúság kitekintést kapjon a világegyházra.

Mindkét jelenlévő egyház fontosnak tartja a szülők, az oktatási intézmények szerepét abban, hogy a gyermekek, a fiatalok, megismerjék a keresztény világnézetet, a keresztény erkölcsöt, segítséget nyújtsanak abban, hogy az ifjúság bekapcsolódjon a hitoktatásba, a hitéletbe.

Bűnözés – az ifjúsági bűnelkövetés jellemzői

A bűncselekmények sajátosságait tekintve megállapítható, hogy az ifjúsági bűnözésnek tipikus jellemzői vannak. Az ifjúsági korosztályra elsősorban a motiválatlan rongálás, a kortársak sérelmére elkövetett bántalmazás a jellemző. Előfordul mindemellett kisebb értékű bolti lopás, erőszakos bűncselekmény. Az ifjúkori bűnözés egyik specialitása a zenei stílusok és divatirányzatok mellett szerveződő csoportok kriminalitása. A kábítószeres bűncselekményekben is egyre gyakoribb a részvételük.

Martfű város nem tartozik a bűnügyileg fertőzött települések közé. Az ismertté vált bűncselekmények számának jelentős csökkenésével tovább javult a település bűnügyi megítélése. A város közbiztonsága, a közterületek rendje jónak mondható, a lakosság nyugalma jelentősen zavaró jogsértések elkövetése nem jellemző. A közlekedés biztonsága viszont itt is javításra szorul.

A munkanélküliség fokozódása, a szociális helyzet romlása, a jövőkép hiánya egyre több családot sodor az alkoholizmus felé.

A jelenleg ismert adatok alapján a középiskolások közel 37%-a rendszeres dohányos, általában 14 éves korban szoknak rá a dohányzásra. A középiskolások közel 30%-a fogyaszt rendszeresen alkoholt, közülük 24 % már 14 éves korában kipróbálta az alkoholt. Altató és nyugtató szereket egyszer vagy kétszer kipróbált már közel 5 %-uk.

Szipózik kipróbálás szinten: 2,8 %. Ez a 14 éves korosztályra jellemző, de 8 éves kor alatt 14,8 %-uk próbálkozik.

A marihuánát 4,9 % próbálta ki, rendszeres fogyasztó 1,5 %.

LSD-t kipróbáló 0,8 %, rendszeres fogyasztó 0,2 %.

Extasy tablettát 1,5 % próbálta ki, rendszeres fogyasztó 0,2 %.

Anfetamin kipróbálók 1,1 %, rendszeres használó 0,2 %.

Ez a felmérés a szolnoki középiskolás körében készült, városunkban ilyen jellegű felmérésről nincs ismeretünk, így nem tudhatjuk, hogy az itt élő fiatalokat milyen arányban érinti a fenti probléma, de az tény, hogy ők is érintettek. Az alkohol és droghelyzet pontos megismerésére a jövőben fontos felmérést készíteni, melynek ismeretében megoldási stratégiát kell készíteni.

Nemzetközi ifjúsági kapcsolatok

Marfű testvérvárosa a lengyelországi Tuchow.

Évente zajlanak cserelátogatások, ahol mindkét ország, települése bemutatja egymásnak kultúráját, helyi értékeit.

Tuchowban már megalakult a Települési Ifjúsági Önkormányzat.

Célunk, hogy a két ország településének fiataljai szorosabb kapcsolatot létesítve segítsék egymás munkáját, együttműködésük hasznos és tartalmas legyen, továbbépíthessék az Európai Unió ifjúsági kapcsolatokat. A tavaly júliusi lengyel delegáció látogatása után szoros barátságok születtek, azóta vannak, akik rendszeresen tartják a kapcsolatot egymással.

Ifjúság - közélet

A fiatalok természetes igénye, életkori sajátossága, hogy saját korosztályával, különböző közösségi formákban töltse szabadidejét.

Az érdeklődési körre, hobbira, művészeti tevékenységre vagy sportra épülő tevékenységek a fiatalok közösségi magatartásának kialakulását és megerősödését ösztönzik.

Marfű azon szerencsés települések között van, ahol elmondhatjuk, hogy a fiatalok nagy része tagja valamilyen civil közösségnek.

Ezek a következők:

Damjanich János Szakképzőiskola és Gimnázium Diákönkormányzata:

A Diákönkormányzat az iskolai diákrendezvényeket szervezi és bonyolítja.

Minden év elején havi rendszerességű programsorozatot tervez, mely arra hivatott, hogy az itt tanuló diákok minél jobban érezzék magukat az iskolában, élmény legyen az itt eltöltött négy év.

A Diákönkormányzatot egy elnök és egy helyettes irányítja, tagjai az osztályok által megválasztott képviselőkből, illetve az őket segítő tanárból áll.

Modern Táncműhely

A Modern Táncműhely 1992. óta működik 4 korcsoportban közel 60 fővel, és tanulják a klasszikus balett alapjait, valamint a modern színpadi tánc elemeit.

Az elmúlt évek alatt szép sikereket értek el megyei és országos szinten is.

Az elért eredmények mellett talán a legfontosabb, hogy a tánc és a közösségi élet szeretete tartja össze az együttest. Az elmúlt 11 év alatt nagyon sok fiatal tanulta meg a szép és harmonikus mozgást és a különböző táncstílusokat. Több növendék tanul a Táncművészeti Főiskolán és táncol már profi táncegyüttesnél.

A csoport megtartása és működési feltételeinek biztosítása fontos feladata az önkormányzatnak.

Gyermek néptánccsoport

1996-ban alakult meg a Gyermek néptánccsoport 25 fővel, a Felnőtt néptánccsoport utánpótlás csapataként. Az elmúlt évek folyamán gyarapodott a létszám, ma már 43-an vannak és három csoportban – kezdők és haladók- működnek. A hazai és határon túli magyar néptánc elemeit sajátítják el a gyerekek tánc tanáruk vezetésével.

Gyakran fellépnek helyi rendezvényeken, színesítik ünnepeinket produkcióikkal.

Martfűi Kötélugró csoport

1992-ben kezdődött el Martfűn a kötélugró sport.

1993-ban már országos versenyen is indultak.

1994-ben külföldi versenyen indultak. Ez évtől kezdve a klub számos országos és nemzetközi versenyen, fellépéseken szerepelt. Több ízben lettek a martfűi versenyzők országos bajnokok. Céljuk, hogy az ifjúság minél szélesebb rétegei megismerkedhessenek ezzel a sportággal. Feladatunk, hogy lehetőséget biztosítsunk a versenyzésre, a fellépésekre, nemzetközi porondon való megmérettetésre, továbbfejlődésükre.

Street Feelings Break csoport

A csoport 2001-ben alakult teljesen önszerveződő módon.

Azóta sokan megfordultak és próbálkoztak ezzel a látványos, de igen nehéz táncműfajjal. Jelenleg 10 fő az együttes létszáma. Az ország különböző helyein mutatkoztak már be.

A 2003. novemberében megrendezett Jászkun Világ Művészeti Szemle Táncversenyén Nívódíjat kaptak.

Nagyon keményen dolgoznak, óriási akarattal rendelkeznek, melynek eredményeként egyre magasabb szakmai eredményeket érnek el.

Martfűi Kyokushin Karate Klub

A klub 1987-óta működik hivatalosan. Rendkívül sokan megfordultak már közöttük.

A magas színvonalú szakmai irányítás és e sport népszerűsége eredményeként nagyon hosszúra nyúlna, ha az eddigi eredményeket ismertetnénk. Tény, hogy nemcsak a hazai versenyeken, hanem a világ számos országában vettek részt bajnokságokon, EB-és és VB-és bajnokaink vannak.

A klub célja az eddigi eredmények megtartása, valamint továbbfejlesztése.

Martfői Extrém sportosok csapata

A martfői extrém sportot magában foglaló közösség (gördeszka, görkorcsolya) körülbelül 20 fő. Ők teljes mértékben maguktól, önállóan kezdték e két sport valamelyikét 3 évvel ezelőtt. Álmaik között mindig is szerepelt egy saját skatepark létrehozása, de ez anyagi és emberi körülmények miatt nem igen látszott elérhetőnek. Az extrém sportok minden szempontból komoly befektetést jelentenek.

A csoport összetétele a fiatalabb korosztályból kerül ki, akik között sok tehetséges gördeszkás, görkorcsolyás lehetne, de ezt a helyi körülmények eddig nem tették lehetővé. A „helyi körülmények” alatt nem akarják bírálni a várost, ugyanis ez a sport hazánkban még gyerekcipőben jár. Itt is megfigyelhető a túlzott fővárosi centralizáltság (3 skatepark, mely vidéken, kisebb városokban szinte alig van), tehát, aki nem ott gyakorol annak nincs is esélye versenyen való részvételre (mivel a versenyek többségét Budapesten rendezik).

Ahhoz, hogy ők is eséllyel induljanak el egy ilyen versenyen, skateparkra lenne szükség. Ennek hiánya körülbelül olyan, mint kosárlabdapálya nélkül kosarazni.

A sportról annyit, hogy ma már az előrehaladottabb országokban igen komoly szponzorai vannak, pld. NIKE, ADIDAS.

Ez a közösség a szabadidő eltöltésének ezt a módját választotta, sokak megrökönyödésére, látva hajmeresztő mutatványaikat. Rengeteg munka és elhivatottság van benne.

Nagyon reménykednek abban, hogy a jelenlegi kosárlabdapálya felújításával és e sportág elismerésével nagyobb lehetőségek nyílnak meg előttük

Kosárlabda- streetball szakosztály

10-12 évvel ezelőtt kezdődött el a kosárlabda Martfűn. Kezdeti időkben még csak egy-két ember hódolt ennek a szenvedélynek majd egyre másra jöttek az újabb emberek. Évek során kialakult egy olyan gárda, akikkel el tudtak indulni streetball versenyeken. Eleinte az általános iskola udvarán edzettek, majd a Polgármesteri Hivatal segítségével sikerült egy viszonylag jó pályára szert tenniük a Művelődési Központ mellett található volt jégpálya területén. Sajnos az évek során nagyon leromlott az állapota. Most ez a pálya nagyon veszélyes, könnyen történhet súlyosabb baleset.

Mivel ennek a sportnak hagyománya nem volt Martfűn, több évnek el kellett telnie, hogy szakosztály alakuljon és a Martfői Sport Egyesület keretein belül működését

megkezdhesse. A szakosztály nagy gondot fordít az utánpótlás nevelésére, hiszen a régi kosarasok közül sokan elmentek. Cél, hogy ez a sportág is minél nagyobb eredményeket érjen el, valamint minél több fiatal szeresse meg és élvezze ezt a sportot.

Tenisz

A martfői VSE tenisz szakosztályában sok fiatal játszik. Egészen általános iskolás kortól kezdve rendszeresen versenyeken vesznek részt, szép eredményekkel.

Több éve dobogós helyezést érnek el az Országos Diákolimpián.

A közeljövőben céljaik között szerepel egy edzőtábor megszervezése, valamint további versenyek lebonyolítása.

Rajz-stúdió

1997-ben alakult a Rajz-stúdió általános- és középiskolás diákok részvételével.

Vezetőjük tehetséges, fiatal martfői grafikus, Antal László. A stúdió népszerűségét mutatja, hogy a kezdeti 12 főről 20-ra gyarapodott a létszám, és már két felnőttet is maguk közt tudhatnak.

A Városi Művelődési Központ és Könyvtár lehetőséget biztosít bemutatkozásukra, 2001-ben a Martfői ifjú alkotók gyűjteményes tárlatán, 2002. januárjában, 2003. májusában pedig önállóan mutatkozott be a stúdió.

Rendszeresen részt vesznek helyi, megyei és országos pályázatokon és érnek el szép eredményeket.

Kerámia kör

10 éve működik a Művelődési Központban. Tagjai általános iskolások és fiatal felnőttek. Ökrösné Tóth Éva, fazekas vezetésével sajátítják el az agyagozás, korongozás alapfogásait. Céljuk, hogy minél jobban megismerjék ezt a nagy hagyományokra épülő csodálatos szakmát. A készre égetett, mázas edények, figurák ajándékozása mindenki számára örömteli érzés. Az alkotás öröme minden szakköri tagnak felemelő érzés, ami egyben kikapcsolódást nyújt a hétköznapi rohanásában.

Ifjúsági klub

Az Ifjúsági klub a Művelődési Központban alakult 2003. januárjában.

Céljuk a martfői fiatalok szabadidős programjainak megszervezése minél színesebbé, tartalmasabbá tételé. Ennek érdekében minden pályázati lehetőséget megragadnak és az anyagi feltételek megteremtésében is részt vesznek. Ez a múlt évben 280.000.- Ft volt, melyből ifjúsági programsorozat valósult meg.

A Határtalan7-re 499.000.-Ft-ot nyertek pályázat útján, mely a város eddigi egyik legkiemelkedőbb ifjúsági rendezvénye volt.

Működési feltételeik megteremtését és szakmai irányításukat a Művelődési Központ munkatársai végzik.

Rock zenekarok:

Jelenleg több aktívan zenélő rock zenekar működik a városban.

Örökös és minden zenekar problémája a próbahely hiánya.

Mivel ez egy hangos műfaj, nehéz megtalálni azt a helyet, amelyet el tudnak viselni a szomszédok, de biztonságosan zárható, hiszen az ezekhez szükséges eszközök, (erősítők, dobfelszerelés, stb.) szállítása és állandó beállítása igen körülményes. Jó lenne találni számukra egy olyan üresen álló helyiséget, amely biztonságos, fűthető és bármikor, főleg hétvégeken használható.

A Művelődési Központban az Effrontery együttes próbál, de hétvégeken, amikor ők itthon vannak (mert főiskolások, egyetemisták), csak a könyvtár nyitva tartása alatt (szombat 14 órától 18 óráig) vehetik igénybe a helyiséget, viszont ha rendezvény van, egyáltalán nem próbálhatnak. A próbaidő rövidege miatt szakmailag nem fejlődnek, fellépéseket, koncerteket nem igazán tudnak vállalni.

Javaslat:

A településen, esetleg a Tisza Cipőgyár területén, olyan üresen álló helyiség felkutatása, amely megfelelő lenne számukra. Ők hajlandók anyagi áldozatot is vállalni, elfogadható bérleti díjat fizetni e probléma megoldásának érdekében.

Városi Szabadidő Kör

A szervezet hosszú évek óta foglalkozik a fiatalok szabadidős programjainak színesítésével.

Kiemelkedő rendezvényük a város életében a minden évben megrendezésre kerülő Majális, valamint az általában augusztusi rendezvényekhez kapcsolódó Rock-party-k, ahol kifejezetten erre a korosztályra helyeződik a hangsúly. A fiatalok szeretik és igénylik ezeket a rendezvényeket, ezáltal fontosnak tartják a Szabadidő kör munkáját.

Ők azok, akik szervezetter, sok energiát befektetve foglalkoznak azzal, amit szeretnek, és igen szép eredményeket értek már el, vagy szeretnének elérni tevékenységük folyamán.

A Határtalan 7 Martfűi Ifjúsági Fesztivál adott először lehetőséget arra, hogy megismerhessük őket, hiszen eddig nem minden közösség kapott lehetőséget arra, hogy a széles körben is bemutatkozhasanak egymásnak.

Ez a rendezvény példaértékű volt több szempontból.

A Civil Fórumon először ült le a város vezetése a fiatalokkal, akik közül mindenki valamelyik civil közösséget képviselte. Felkészülten, eredményeikről és nehézségeikről számoltak be. A fiatalok mértéktartóan, tudatosan mutatták be eddigi tevékenységeiket, és fogalmazták meg kéréseiket.

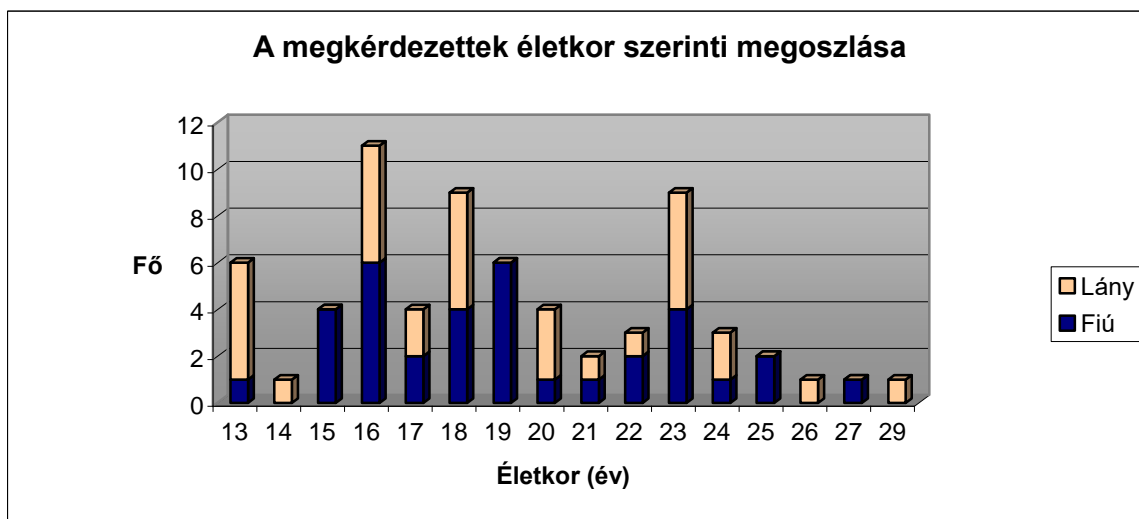
Általánosságban megállapítható, hogy ezek a szervezetek egymástól elkülönülten működnek. Nincsenek vezetőik, nincs érdekképviselőjük, nincs olyan fórum, ahol a problémáikat megfogalmazhatnák, véleményeiket elmondhatnák. Működésükhöz nagyobb anyagi háttér lenne szükséges, amely abban a pillanatban elérhetővé válik számukra, mihamarabb megfelelő jogi formába, akár egyesületbe, vagy másfajta intézményesített keretek köré tömörülhetnek és megfelelnek pályázati feltételeknek

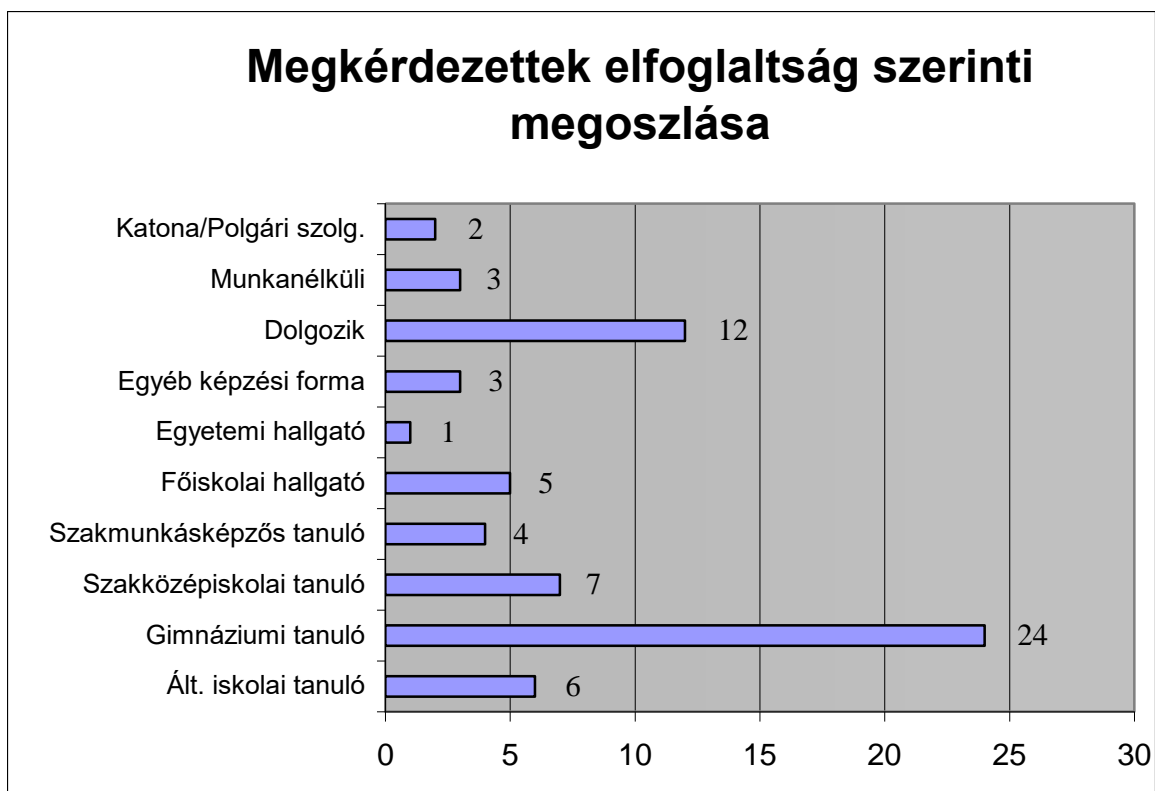
A fiatalok városhoz kötődő viszonya

A fiatalok életkori sajátosságaiból adódik, hogy kritikai érzékük ebben a korban a legfejlettebb. Ebből következik, hogy nem mindent úgy mérlegelnek, mint a felnőttek, véleményük sokban eltér, a realitásuk sem minden esetben felel meg a valóságnak. Azt minden helyzetben tudják, hogy mi a nem jó, de, hogy helyette mit kellene és hogyan, tenni, arra nem tudnak magyarázatot adni.

Kérdőívek alapján felmérést készítettünk, melyből azt szerettük volna megtudni, hogy a fiatalok, hogyan érzik magukat a városban.

100 db kérdőívet osztottunk ki, ebből 67 db érkezett vissza.

A következő kérdéseket tettük fel, melyre ezeket a válaszokat kaptuk:

Elégedett vagy-e a város oktatásával?

37 igen, 30 nem.

A válaszadók többsége elégedett, különös indoklást nem írtak, néhányan a felsőfokú képzést hiányolják.

Elégedett vagy-e a város egészségügyi ellátásával?

49 igen, 18 nem.

Akik nem elégedettek, válaszukat azzal indokolták, hogy sok vizsgálatra Szolnokra kell utazni. Időközben a vérvételi lehetőség kérdése megoldódott, mely még nem került be a köztudatba, ennek ténye még inkább javította volna az elégedettségi mutatót.

Elégedett vagy-e a város szociális ellátásával?

39 igen, 20 nem, 8 nem tudja.

Erre a kérdésre adott válaszokból az derült ki, hogy sokan nincsenek tisztában azzal, hogy a szociális ellátások alatt mit értünk.

Elégedett vagy-e a város sportéletével?

32 igen, 35 nem.

Sok vélemény fogalmazódott meg arra vonatkozóan, hogy a foci és a kézilabda indokolatlanul több támogatást élvez, mint a többi sportág. Az extrémek részéről felvetődött kérésként, hogy a város ezt a sportágat is ismerje el, és próbálja segíteni működésüket. Szélesedjenek a tömegsportok kínálatai, nagyobb legyen a tehetséges fiatalok támogatása.

Elégedett vagy-e a város kulturális életével?

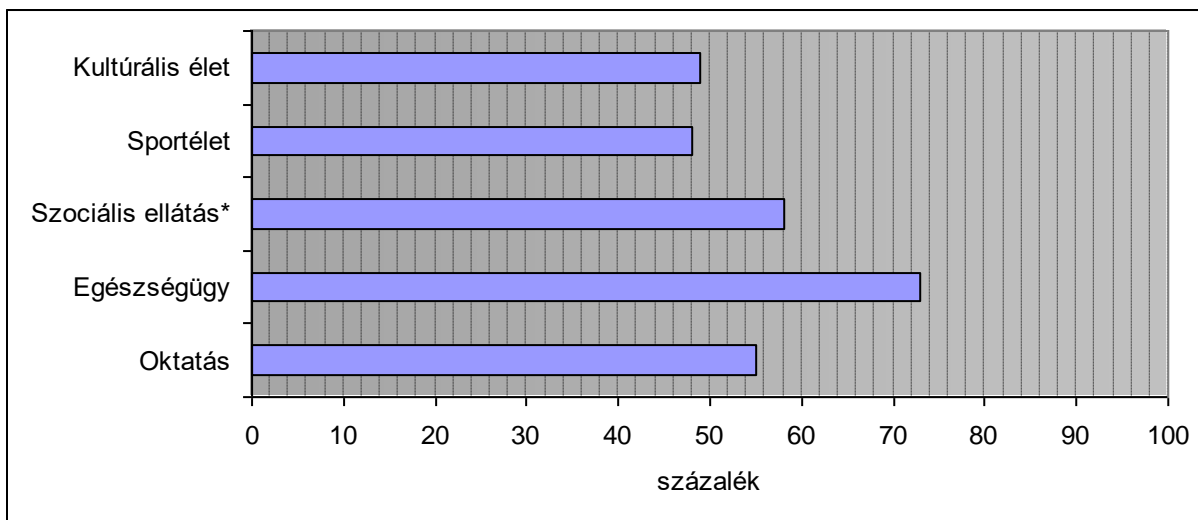
33 igen, 34 nem.

A fiatalok a hétvégi szórakozási lehetőségeket hiányolják. Sokak szerint nincs olyan hely a városban, ahol jól éreznék magukat. Kevesüknek van kedvenc szórakozóhelye, a vendéglátóhelyek között nem igazán van rangsor.

Sokan hiányolják a hétvégi koncerteket, discókat.

A Művelődési Központ rendezvényeit 36 fő ritkán, 27 fő gyakran, 3 fő egyáltalán nem látogatja.

Az ábra az elégedettségi mutatót fejezi ki.

Szeret Martfűn élni 44 fő, nem szeret itt élni 19 fő, igenis meg nem is 4 fő.

Akik szertik a várost azért, mert csendes és nyugodt, akik nem, azért mert „dög unalom”.

Sokan úgy vannak vele, hogy máshol se lenne jobb, de jó lenne, ha egy kicsit pörgősebb lenne.

Ennek ellenére 41-en elköltöznének, 20-an nem, 6-an nem tudják.

Ennek oka a munkalehetőségek és a szórakozási lehetőségek hiánya.

IFJÚSÁGPOLITIKAI KONCEPCIÓ

A ma Magyarországon élő fiatalok élethelyzetét kedvezőtlen trendek jellemzik, melynek megfordítása valamennyiünk fontos feladata. Az oktatás és a nevelés, a fiatalok munkanélkülisége, a kábítószer-fogyasztás terjedése, az otthonteremtés nehéz feladata, a jövő nemzedékének egészségi állapota stb. azt jelzik, hogy az ifjúságpolitika egy komplex rendszer, mely csak a különböző ágazatok, intézmények, szakmák együttműködésével lehet sikeres.

A helyi ifjúságpolitikának a fiatalokra kell alapoznia, és a rendelkezésre álló forrásokat intézményeket úgy kell felhasználni és működtetni, hogy a fiatalok felkészülhessenek a változásokra és ezáltal felelős magyar és európai állampolgárokká váljanak.

Hosszú távú célok, feladatok:

- Az önkormányzat legfontosabb feladata hosszú távon a munkahelyteremtés elősegítése, mely a jól képzett fiatalok megtartására irányul.
- Kedvező lakásfeltételek kidolgozása, olcsóbb árfekvésű garzonlakások kialakítása.
- Középszintű képzés kiegészítése felsőfokú szakképzés lehetősége által.
- A jelenlegi gyermekintézményi ellátottság megőrzése, esetleg fejlesztése, valamint az alsó fokú oktatás jelenlegi színvonalának biztosítása.
- Művelődési és szórakozási lehetőségek biztosítása.
- Egészségügyi helyzet szinten tartása.
- Sportolási lehetőségek megtartása.
- Alkohol- és drogvédelem.

Középtávú célok, feladatok:

Munkahelyteremtés:

- Egy település megtartó erejének a legfontosabb eleme a munkahelyek létesítése, melynek elősegítése az önkormányzat egyik legnehezebb feladata.
- Fontos a már meglévő vállalkozások megtartása, de az újak beindításához is meg kell teremteni a feltételeket.
- Minden pályázati és egyéb feltételt ki kell használni a munkahelyteremtés érdekében. Az Önkormányzat feladata, hogy segítse a vállalkozások létrejöttét, idetelepülését, annak érdekében, hogy minél több fiatal dolgozhasson és családot alapíthasson itt, Martfűn.

Lakáshelyzet:

- Építési telkek biztosításával segíteni kell azokat a vállalkozókat, akik lakásépítéseket kívánnak a településen megvalósítani.
- Az Önkormányzat saját lehetőségeit megvizsgálva további garzonlakások kialakításával bővítse a lakáshoz jutást.
- Első lakáshoz jutó fiatalok támogatása jól működik a városban. Fontos ennek a szolgáltatásnak a megtartása és a támogatás összegének két évenkénti felülvizsgálata.

Oktatás:

Az intézmények oktatási koncepciói útmutatást adnak az e területen szükséges legfontosabb feladatok célkitűzéseire.

Az önkormányzat oktatási koncepciója, az oktatás önkormányzati minőségirányítási programja, a város nevelési-oktatási intézményeinek pedagógiai, valamint minőségirányítási programjai megfelelő koncepciót nyújtanak az e területen jelentkező feladatokra.

Egészségmegőrzés:

- Meg kell őrizni az egészségügyi alapellátás jelenlegi színvonalát, nagyobb súlyt kell fektetni az egészségmegőrző és megelőző programokra, szűrővizsgálatokra.
- Fel kell mérni a fiatalok alkohol, drog stb. veszélyeztetettségi helyzetét, melynek ismeretében intézkedési tervet kell kidolgozni.
- A pedagógusok továbbképzésekor figyelmet kell fordítani arra, hogy megfelelő képzettséget kapjanak a diákok körében végzett egészség megőrző programok indításához.
- Az egészségügyben dolgozók vállaljanak nagyobb szerepet az ifjúság egészségmegőrzésében, felvilágosításában.

Közművelődés

- Fontos feladat az ifjúság művelődés iránti igényeinek, folyamatainak feltárása, fejlesztése. A szabadidő hasznos eltöltéséhez továbbra is lehetőségek biztosítása művészeti közösségek fenntartásával, szakmai háttér biztosításával.
- Az ifjúság érdeklődésének megfelelő klubok, tanfolyamok működéséhez, szervezéséhez megfelelő lehetőséget kell biztosítani a Művelődési Központ és Könyvtár intézményében.
- Az ismeretterjesztés területén az ifjúság érdeklődésének, problémafelvetésüknek megfelelő előadásokkal segítse a közművelődési intézmény a tájékoztatást. Többféle vetélkedővel, versennyel és kiállításokkal segíteni az egyéni megmérettetést és kibontakoztatást.
- A közművelődés intézménye segítse elő a fiatalok igényeihez, életkori sajátosságukhoz, sokrétű gondolatiságukhoz igazodó színházi, pódium, komoly- és könnyűzenei programok szervezését, melyek a kultúra alapértékeit hordozzák és egy életre meghatározóak lehetnek számukra.
- Meg kell ismertetni a fiatalokkal a helyi társadalom értékeit, hagyományait (helytörténeti múzeum, hagyományörző művészeti együttesek, alkotókörök munkája) és az európai kultúrában elfoglalt helyünket. Törekedni kell arra, hogy bevonjuk a fiatalokat az ünnepi lét kultúrájának ápolásába, a városi ünnepi rendezvények programjainak megvalósításába.
- A gyorsan fejlődő informatikai társadalomban való eligazodást, az ifjúság tanulását, szakmai fejlődését segítse a Városi Könyvtár sokrétű és értékes könyvvállományával és a folyamatosan bővülő informatikai szolgáltatásokkal.
- Cél az, hogy az itt felnövekvő nemzedék a kultúrán keresztül is kötődjön városához, a művelődés és szórakozás lehetőségei pedig segítsék felnőtté válását, emberi kiteljesedését.

Sport

- Martfű Város Önkormányzata jelenleg is rendelkezik hatályos sportkoncepcióval, melynek felülvizsgálata 2004-ben megtörténik. A felülvizsgálat során kiemelt figyelmet kell fordítani az ifjúság sportolási lehetőségeinek a biztosítására a meglévő lehetőségek jobb kihasználására.
- Megfelelő forrás biztosításával a Művelődési Központ melletti pályát alkalmassá kell tenni a különböző extrém sportok gyakorlására.

Közösségi szinterek kialakítása

A fiatalok önszerveződése alapjaiban eltér a civil szerveződésektől. Különösen fontos, hogy közösségi terüket saját maguk uralják, ahol nem kell saját viselkedési szabályaitól jelentősen eltérni. Erre egy közművelődési intézmény teljes mértékben nem alkalmas, de megfelelő átalakítással, szervezéssel biztosítható az ifjúság számára is megfelelő közösségi tér kialakítása.

- A művelődési központban a jelenlegi helytörténeti gyűjtemény megfelelőbb körülmények közé történő áthelyezésével a felszabaduló helyiségek ifjúsági klubba átalakíthatók. Az így kialakított közösségi tér fenntartója és felügyelője a Művelődési Központ legyen, de a helyiség rendeltetészerű működéséért a teljes felelősséget az igénybevevő fiatalok kapják meg.

Rövid távú célok, feladatok:

Közösségfejlesztés:

Ahhoz, hogy az ifjúsági munka jól működhessen a fiatalok aktív közreműködésével, legfontosabb, hogy olyan képzést kapjanak, mely által képesek lesznek erre a feladatra. Ez nem egyszerű és legalább egy éves időtartamot vesz igénybe.

Az Önkormányzat eddigi támogatása által még ebben a félévben elkezdhető az a képzés, amelyben a Civil Fórum képviselői (kb. 20 fő), eljuthatnak odáig, hogy megfogalmazzák milyen szerepet kívánnak vállalni és betölteni az ifjúság szervezésében, irányításában és a város életében.

Az ifjúság által megbízott vezető legyen jelen és működjön közre az ifjúságot érintő döntések előkészítésében, kapcsolódjon be a képviselő-testület munkájába.

Az ifjúsági vezetők képzése legyen folyamatos feladat, melynek költségeire pályázni szükséges az Észak-Alföldi Regionális Ifjúsági Tanács által kiírt pályázati lehetőségre.

Az ifjúságpolitikai koncepcióban foglalt feladatok koordinálásához, szervezéséhez a végrehajtásban való közreműködéshez szükséges egy vagy több ifjúsági koordinátor megbízása.

Az ifjúsági koordinátor(ok) feladata:

- Szervezi és elősegíti a településen működő formális és informális ifjúsági szervezetek tevékenységét és koordinálja azokat.
- Elősegíti az Alkotmányban, a gyermekeket és az ifjúságot érintő jogszabályokban rögzített jogok és köteleességek megismertetését és érvényre juttatását.
- Támogatja és elősegíti az ifjúság önszerveződését.
- Kezdeményezi és koordinálja a fenti tevékenységet érintő megyei, regionális, országos és nemzetközi szintű kapcsolatokat.
- Összekötő kapocs az Önkormányzat és az ifjúsági szervezetek között, képviseli mindkettő érdekeit, egyeztet közöttük.

Fontos, hogy az ifjúsági referens olyan személy legyen, akit a fiatalok elfogadnak, tekintélye van, megérti és kezelni tudja problémáikat.

A koncepcióban foglalt feladatok megvalósítása csak a fiatalok aktív közreműködésével érhető el. Szükséges, hogy fiataljaink bekapcsolódjanak a város közéletébe annak érdekében, hogy önmaguk helyzetén javítani tudjanak. Fontos, hogy a ma fiatalságát megtanítsuk a feladatok megoldására, ehhez azonban a képviselő-testület, a bizottságok, a város intézményei összehangolt tevékenysége szükséges.

Az ifjúsági koncepció mellékletét képezi az oktatáspolitikai koncepció, a sportkoncepció illetve az ifjúsági ügyek helyi igazgatási rendszere.

Martfű, 2004. április 20.

**Martfű Város Önkormányzata
Képviselő-testülete**